

Чашни 100-солагии матбуоти тоҷик муборақ!

Конститутсия - кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волюяти қонун

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№29 (2856)

ШАНБЕ,
10 МАРТИ СОЛИ 2012

Соли
бисту дуоми нашр

Аз 1 январи соли 1991
чоп мешавад

Мулоқоти Эмомалӣ Раҳмон бо Алиакбар Солеҳӣ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон 9 март соли 2012 вазирни қорхони Ҷумҳурии Исламӣ Эрон Алиакбар Солеҳиро ба ҳузур пазируфт.

Зимни мулоқот ҳолати кунунӣ ва дуриамони муносиботи гуногунаҳои Тоҷикистону Эрон баррасӣ шуд.

Аз мӯҳтавои ҳамгироии сиёсӣ, иқтисодӣ, илмӣ ва техникӣ, фарҳангӣ, ҳусусан дар соҳаҳои энергетика ва нақлиёт изҳори қаноатмандӣ карда шуд. Таъкид гардид, ки баъди анҷоми пураи бунёди Нерӯгоҳи барқи обии «Сангтӯда-2» ба эъморӣ Нерӯгоҳи барқи обии «Айни» дар болои рӯди Зарафшон шурӯъ намудани ҷониби Эрон қадами устувори навбатии ду кишвари дӯсту ҳамзабон дар роҳи таҳким ва густариши робитаҳои судбахш хоҳад буд.

Зикр гардид, ки ҳоло 150 ширкати эронӣ дар Тоҷикистон фаъолияти босамар доранд. Ҳаҷми мубодилои молӣ миёни ду кишвар дар соли 2011 ба беш аз 204 миллион долларӣ амриқӣ расид, ки нисбат ба соли 2010-ум 102% зиёд аст.

Бо вуҷуди ин, таъкид гардид, ки тибқи имкону захираҳои фаровони мавҷуда, ҳамкории иқтисодӣ титотарӣ ва сармоягузории Тоҷикистону Эрон бояд аз имрӯза бамаротиб бештар бошад.

Дар мулоқот ҳамчунин доир ба масоили минтақавӣ байналмилалӣ, мусоидат ба бозсозии ҳаёти осоишта дар Афғонистон ва дигар мавзӯҳои мавриди тавассути гуфтугӯ сурат гирифт.

Баргузори Чашни байналмилалӣ Наврӯз ва Конфронси 5-уми ҳамкории иқтисодӣ минтақавӣ доир ба Афғонистон, ки даҳаи сеюми моҳи март дар Тоҷикистон баргузор мегарданд, дорони аҳамияти бузург арзёбӣ гардид.

www.president.tj

«Васоити ахбори ҷмӯи дар ҷомеа нерӯи муассири ийҷиловӣ ва таълиғари арқони нав мебошанд. Нақши онҳо дар раёдаи демократияшӯна ва рушди ҷомеа ниҳодӣ қалон аст.»

Эмомалӣ Раҳмон,
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мо ҳамеша сухани созандаву пешниҳодҳои судмандро ҷонибдорӣ мекунем

Суханронии Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шукрҷон Зухуров дар назди намояндагони воситаҳои ахбори омма ба муносибати 100 – солагии рӯзи таъсисёбии «Бухорои Шариф»

9 март соли 2012

Мӯҳтарам намояндагони воситаҳои ахбори омма!

Тавре огоҳӣ доред, 100 сол қабл аз ин, 11-уми март соли 1912 тахти унвони «Бухорои Шариф» аввалин рӯнома бо забони тоҷикӣ таъсис ёфт, ки дар кишварамон ин сана ҳамчун Рӯзи матбуоти тоҷик ҳамаҷола таъҷил мешавад.

Ин рӯнома бо ташаббуси равшанфикрони машҳури тоҷиктоҷир ва сарватманди бухороӣ Мирзо Муҳиддин Мансуров ва шoir, сайёҳ, ҳаким, публицисти бухороӣ Мирзо Сирочи (Сирочиддин) Ҳаким (1877 - 1914) дар матбааи Бухорои Нав (Когон) ба нашр мерасид. Мухаррирони рӯномаро ягон аз донишмандони забону адабиёти тоҷиқу форс, адб ва журналисти маъруф Мирзо Чалол Юсуфзода, ки ўро аз Боқу ба Бухоро даъват

карда буданд, ба ўҳда дошт.

Рӯномаи «Бухорои Шариф» дар мавқеи маорифпарварӣ истода, хонандагони ҳуқро бо забони сода аз воқеаҳои ҷаҳон, масъалаҳои гуногуни таърихӣ, ҷуғрофӣ, адабиётӣ огоҳ мекард. Дар саҳифаҳои он, махсусан зарурати омӯхтани илму дониш ва мақолаҳои ташвиқотӣ оид ба ин масъала ҷой мегирифт.

Рӯномаи «Бухорои Шариф» аввалин бор хонандагони тоҷик ва тоҷикзабони бухороиро бо асарҳои нависандаи бузургӣ рус – Лев Николаевич Толстой (таҳти сарлавҳаи «Осори Гроф Толстой», дар маҷмӯъ 12 асар), «Хикояҳои ҷинӣ»-и адиби Фаронса Анри де Рин, «Данко» ва «Қампир Изергил»-и Алексей Максимович Горький ва дигар асарҳои нависандагони дунё шинос намудааст.

Рӯномаи «Бухорои Шариф» то 2-юми январӣ соли 1913-ум 153

шумора нашр гардид ва бо игвои муқобилони иқлолот аз тарафи ҳукумати амири Бухоро баста шуд.

Дар бораи таъсис ёфтани ва ҷиғуна ба таъб расидани рӯномаи «Бухорои Шариф» дар асарҳои устод Айни «Таърихи инқилоби Бухоро» маълумоти дақиқ дода шудааст. Ҳарчанд паҳлӯҳои гуногуни мундариҷаи мӯҳтаво ва аҳамияти таърихӣ аввалин рӯномаи тоҷикӣ аз ҷониби муҳаккирони соҳа пура таҳқиқ нагардидааст, вале ҷустуҷӯи қиёсҳои суратгирӣ аз он дарак медиҳанд, ки пайдоиши «Бухорои Шариф» дар рӯзгори иҷтимоиву фарҳангии мардуми тоҷик падидаи нодир буд. Ин далели таърихӣ бори дигар собит месозад, ки мардуми мо ба сухан, ба қаломи ҷон ихлосу эътиқоди қомил доштаанд.

Аз ҷиҳати дигар, аҳли зиё ва равшанфикрони миллат бунёди

ободиву осоиши мулкро дар мунавар сохтани афкори мардум, ривҷоддони маорифи фарҳанги умум меиданд.

Суханони сармуҳаррири рӯнома Мирзочалол Юсуфзода, ки дар шумораи нахустини «Бухорои Шариф» ба таъб расидааст, бозгӯи ҷунини ниёзҳои мардум ва ормонҳои зиндони даҳсолаи дуоми қарни 20-ум аст: «Ҷояи омон низ қори аҳолии Бухоро аст, ки аз ахбори атроф мутталяе гардида, дар тараққиҳои умрони ватани обо ва аҷлоду издиёи улуму маорифи фунунӣ санъоии дозимати маданият бикӯшанд. Лихозо сӯитхони ҳамин варақпора ба ҷиҳати наشري тасаввуроти арбоби ҳиммату толибони иршоду ҳидоят боз аст».

(Идома дар саҳ. 2)

Қаламқаше камгапу фузункор

Зиндагӣ тай қардани масофа дар фазои вақт аст. Хар қас онро бо хар роҳу тариқат меаӣямояду фатҳ мекунанд. Сарғарм ба талош сӯйи ситораҳои орзу ва даву геч нафаҳмида менамояд, ки аз умраш хеле сол пушти сар шудааст. Шояд маънии ҳаёт ҳам дар ҳамин бошад: дар дил орзуҳо парваридан, ба онҳо дастрас шудан ва албатта, нақше гузоштан дар зиндагӣ.

Дехотибаҷае аз деҳаи Олтинчидави деҳоти Қаратоғи шаҳри Турсунзода бо номи Абдулмачид соли 1976, баъди ҳаҷми мактаби тахсилоти миёнаи умумӣ рақами 13-уми деҳаи Батош, орзуҳои наҷиб дар дил ба факултати филологияи тоҷикӣ Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) ҳуҷҷат су-пурду донишҷӯӣ шуд. Панҷ соли донишҷӯӣ он қалар эъл гузашт, ки нафаҳмида монд.

Соли 1981, баъди анҷоми муваффақонаи тахсил, ба фаъолияти меҳнатӣ пардохта, як сол дар мактаби тахсилоти миёнаи умумӣ рақами 52-юми ноҳияи Турсунзода аз забон ва адабиёти тоҷик дарс гуфт. Он солҳо дар ҳаёти мардуми кишвари ҳамсояи ҳамзабон – Ҷумҳурии Демократии Афғонистон таҳаввулоти бузург шурӯъ шуда, ҳалқи ин сарзамин ба бунёди ҳаёти нав қамар баста буд ва фиришодагони давлати бузургӣ шурӯай дар ин амр ба онҳо қумак мекарданд.

Абдулмачид Муродов низ он ҷо ба сафари хизматӣ рафта, муддати ҷор сол (солҳои 1982-1986) дар Академияи низомию тиббии Қувваҳои Муассалаҳои Ҷумҳурии Демократии Афғонистон ба ҳайси тарҷумон ифои вазифа кард. Ҷ аввалин рӯзҳои ба Қобул омаданаширо ҷунин ёд меорад: Рӯзи дуоми ба Қобул омаданаи маро ба дафтари кори роҳбари ғуруҳи мутахассисони шурвай Иван Прохорович Никитин даъват карданд. Баъди ҷолпурсӣ ӯ ғушаки телефонро гирифтӣ ба қасе занг зада гуфт:

– Мӯҳтарам Муродулло Шералиевич, хоҳишаманд барон чанд дақиқа назди ман дароед.

Аз миён фурсати зиёде нагузаш-

та, ба дафтари кори роҳбари ғуруҳи марди болобаланде ворид шуда, одоби салом ба ҷой овард.

– Мӯҳтарам Муродулло Шералиевич, шинос шавед, ин қас тарҷумони нави мо Абдулмачид Мирзошарифович Муродов. Аз Тоҷикистон ҳастанд.

– Муродулло Шералиевич, лутфан, ҳамроҳи ин ҷавон сӯҳбат карда, самти қорашонро муайян намоед.

Баъд давоми тақрибан бист дақиқа хар сёмон аз ину он хусус сӯҳбат кардем мислс ақҷо бо Муродулло Шералиев аз дафтари роҳбар берун омада, ба ошён-наи панҷуми бинои асосӣ баромадем. Хуҷраи кори Муродулло Шералиев дар ҳамин ошённа будааст.

– Домулло Абдулмачид, роҳбари ғуруҳ аз сатҳи забони русиро то ҷи андоза балад буданатон изхори қаноатмандӣ қарданд, – гуфта маро ба нишастан даъват намуданд акон Муродулло ва афрундан: – Ман шубҳа надорам, ки қор бароврон мушқиле пеш намоерад, вале соҳан тиб истилохоти махсуси зиёд дорад. Биноан, шуморо лозим меояд давоми як моҳи аввал танҳо қор омузед, ҳамаи истилохоти зарури соҳаро аз бар намоед, то ин ки ҳамаи тарҷума мушқил пеш наояд.

Ана ин лугати русӣ-дарин истилохоти тиббӣ, ки ман давоми се соли ин ҷо буданам таълиф намудаам. Инро ғиред ва хангоми фориғ аз қор омузед.

Ҳамин тариқ, давоми зиёдтар аз як сол ман бо акон Муродулло ҳамқор будам ва аз қучо ҳам медонистам, ки ин шиносоно ҳамқорӣ баъд аз чанд сол моро бо ҳам меорад...

Абдулмачид баъди бозгашт ба Ватан қотиби озоди ташкилотӣ қомсомолони Раёсати сохтмони «Алломистрой»-и шаҳри Турсунзода интиҳоб гардида, давоми беш аз ду сол дар ин вазифа қор кард. Он солҳо (1986-1988) бинохон рақами 4, 3 ва

2-юми сеҳи электролизӣ Заводи алюминии Тоҷикистон (ҳоло КВД «Ширкати Алуминийи Тоҷикистон») бунёд меёфт ва қарамони мо ифтиҳор дорад, ки дар сохтмони ин иншоот ҳамроҳ бо ҷавонони зиёд ширкати бевосита на-мудааст.

Ҷ як муддати кӯтоҳ боз ба мактаб баргашта, дар деҳааш ба тадрис шугл намуд. Ёд дорад, тирамоҳи соли 1990 буд. Аз қор баргашта, хангоми тафрех рӯзномаҳоро варақ мезад. Дар рӯзномаи «Тоҷикистони шурвай» чашмаш ба матолибе бархӯрд, ки аз хусуси баргузори иҷтисоии Шӯрои Олии ҶШС Тоҷикистон, минҷумла дар хусуси таъсиси наشريяи Шӯрои Олии ҶШС Тоҷикистон хабар дода мешуд. Баъдтар аз рӯзномаҳо дарак ёфт, ки нахустин сармуҳаррири наشريяи Шӯрои Олии ҶШС Тоҷикистон – рӯзномаи «Садои мардум» вақили Шӯрои Олии ҶШС Тоҷикистон Муродулло Шералиев интиҳоб шудааст.

Орузи ҷандин солдар қалбаш ниҳон берун ҷаст... – Соли 1975 ба ифтиҳори 30-солагии Ғалаба дар Ҷанги Бузургӣ Ватанӣ шӯъбан маорифи шаҳри Турсунзода (он вақт ноҳияи Регар) миёни хонандагони мактабҳои қаламраваш озмуни таълифоти бектарин дар ин мавзӯ эълон карда буд, – ба ёд меорад Абдулмачид Муродов. – Директори мактаби мо, иштирокчи Ҷанги Бузургӣ Ватанӣ Ғадо Қодиров (руҳашон шод бод!) аз ин хусус дар ҷамъомади нағохирӯзӣ эълон карда, даъват намуданд, ки дар озмуни фаъолаона ширкат варзем.

Ман аз хусуси қорномаҳои ҳамдеҳаам, дорандан якҷанд ордену медалҳои ҷангӣ Ҳабиб Абдуллоев дар ҳаҷми даҳ саҳифаи дафтари талабагӣ таълифоте анҷом дода, ба озмуни фиришодам. Ду рӯз пеш аз ҷашни 30-солагии Ғалаба дар саҳни ҳавли мактаб ҷамъомади бошқуқ баргузор шуд. Директори мактаб ҳамаи моро бо фарорасии ҷашни рӯзи Ғалаба табриқ гуфта, ба намояндаи шӯъбан маориф, ки он ҷо ҳузур дошт, сухан дод. Ҷ инчунин

моро табриқ гуфт ва сипас эълон кард, ки дар озмуни бахшида ба 30-солагии Ғалаба хонандаи синфи нӯҳуми мактаби шумо Муродов Абдулмачид соҳиби ҷойи дуом шудааст ва муқофотпулии барон ҷои дуом муқарраршуда дар ҳаҷми 25 сӯм ба ман тақдим намуд. Он рӯз маро тамоми муаллимону ҳаммактабонам табриқ меғуфтанду офарин меконданд.

Воқеан, ба он 25 сӯм падарам якҷанд сӯми дигар ҳамроҳ қарданду бароям соати дастӣ қариди доданд, ки хеле рағзӣ буд, зеро вай «Победа» ном дошта, онро айми мактабҳои ва донишҷӯӣ буданам ҳамеша дар даст баста мегаштам.

Аз ҳамаи вақт қарор қардам, ки рӯзноманигор мешавам ба ҳалқам хизмат мекунам ва бо таъсиси рӯзномаи «Садои мардум» армони деринаам амалӣ гардид.

Моҳи декабри соли 1990 ўро дар рӯзномаи «Садои мардум» ҳамчун мусавҳеҳи маъсӯл ба қор қабул қарданд. Ба ин худаш исор қард, зеро ханӯз таҷрибаи ҳабарнигори қасбӣ ҳосил накарда буд, ҳарчанд ки дарво-нини донишҷӯӣ буданаш дар рӯзномаи ноҳиявӣ маводи зиёдаш нашр шуда бошад ҳам.

Аввалин мақолаашро дар рӯзномаи «Садои мардум» ёд дорад: Аз хусуси фаъолияти Қорхонаи ҷинибарори шаҳри Турсунзода мақолаи таҳлилий «Садои мардум» армони деринаам амалӣ гардид. Моҳи декабри соли 1990 ўро дар рӯзномаи «Садои мардум» ҳамчун мусавҳеҳи маъсӯл ба қор қабул қарданд. Ба ин худаш исор қард, зеро ханӯз таҷрибаи ҳабарнигори қасбӣ ҳосил накарда буд, ҳарчанд ки дарво-нини донишҷӯӣ буданаш дар рӯзномаи ноҳиявӣ маводи зиёдаш нашр шуда бошад ҳам.

вазифаи муовини сармуҳаррир пураа бар зиммаи ўст.

Дар доираи вақолатҳои бар зиммадоштааш роҳбаладини шӯъбаҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, маънавиёт, интиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва низоми қор, ҳамчунин қотиботи рӯзнома, ба ӯ увоғузор аст.

Абдулмачид Муродов вазифаи ҷамъиятӣ низ дорад. Раиси қумитан иттифои қасабаи идораи рӯзнома аст. Ҳама –роҳбарият ва қормандони рӯзнома шохиданд, ки ӯ ўҳадориҳои бардӯшдоштаашро софидона анҷом медиҳад, ҳам соҳан меғуяду зиёд қор мекунанд, ки дар замони мо ҷунин қасоиро қам дучор мешавем.

– Ман ба қори зиёд анҷом додан аз ҳурдӣ одат қардам, – меғуяд ӯ. – Раҳматин падарам соҳиёни зиёд ҳисобӣ ва сардори бригадаи пахтақорӣ буданд. Бинобар ин, мо-фарзандонаш сӯби содиқ пеш аз ҳама ба сарро мефармету дертар аз ҳама аз сарро бармеғаштем. Барои фаъоли-ти ғайратмандонаам соли 1975 маро бо нишони сарисинағи «Ғолиби мусобикан сотсалисти» муқофотони-да буданд.

Хеле соҳост, ки идораи рӯзнома, анкистараш ҳуҷраи қораш, ба хонан дуоми вай табиқ ёфтааст. Аз як та-раф саранжом намудани қори зиёд, аз ҷониби дигар то бевактии шаб идома ёфтани омодаи наشري шумораи на-вбатини рӯзнома, ўро маҷбур месозад, ки баъзе шабқор дар ҳуҷраи қораш саҳар намояд.

Рӯзноманигори, мисли дигар соҳибқасбон, расман реҷан қору истироҳат доранд, вале ҳаргиз ба он амал қарда наметавонанд. Илҳоми эҷодашон низ аз рӯз шаб, аз қору истироҳат вобастагӣ надорад. Мисли он ки «саводи шоирӣ мактаб нало-рад, қалам парвои рӯз шаб надорад». Тақозою талаби қори матбуотӣ низ аз замони зуҳураш ҷунин аст. Аслан эҷодқорлони ба мисли Абдулмачид Муродов, ки ҷуноне зикр қардем му-қаллафати зиёде бар дӯшонаш аст,

орому беташвиш ва бешитоб буда ҳам наметавонанд. Маҳз дар ҷунин ҳолат донишу малака ва таҷрибаи қорӣ дастӣ онҳоро меғирад, зеро устоди қасбӣ хеш Абдулмачид Муродов дар қӯран шаҳе ба оҳангархонаи соҳа обӯтоб ёфтааст.

– Дар оғӯши рӯзномаи «Садои мардум» тули мавҷудияти на он қалар тулони журналистони зиёд ба воя расиданд, ки аксарияташон устоди қасб, фидони соҳа буданд, – меғуяд ӯ ва идома медиҳад:

– Ман аз ҳунари ҳомарони Бахтиёр Муртазоев, Фотеҳи Абдулло, Ғаниҷон Қурузода, Қурбон Мадалиев, Қироншоҳи Шарифзода ва дигар қаламқашони рӯзнома баҳра бурдаам, аз онҳо омӯхтаам. Афсӯс, ки аксари онҳо хеле зуд ба дигар рӯзномаҳо ва муассисаҳо даъват шуданд, мо, ҷавонон, маҷбур будем, ки мустақилона қор қарданро аз бар наму-да, айми дӯшвори ибтидои соҳан на-вадум наشري рӯзномаро давом диҳем. Муваффақ қам гардидам ва барон ин аз устодони хеш як умр миннатдор ҳастем.

Ҷ умре дар шитобу серқор аст.

Маводи шӯъбаҳои барояш вобастаро сатр ба сатр меҳонаду илҳом мекунанд, хангоми зарурат тағйиру иловаҳо во-рид менамояд. Ба муаллифон эътимод дорад, вале диққат медиҳад, ки далелу рақамҳо боварибахш бошад. Баробари дигарон мавод ишно мекунанд, ҳарчанд нимқон қам даст медиҳад.

Шояд қасе аз шумо савол диҳад: бо ин ҳама ӯ ҳаста наметашавад? Ин роҳи дӯшвор, вале бисо пури-фитхори рӯзноманигори худ интиҳоб қардаасту заррае аз он пушаймон нест. Аз он меболад, ки орузиш амалӣ шудаасту ба ин васила ба ҷомеа на-фаъан мерасад ва наонашро ҳалол қарда меҳурал. Қори зиёди ба зиммаашуда ба қасе миннат намекунад, бо ҳокорию фурратӣ ва ҳаминат фаъолият менамо-яд. Бо ҳама ҳамқорон ҷун бародару дӯст муносибат дорад. Меқӯшад ба пешан сангин, вале муътабараш иснод наорад, қаламу қозаи муқаддасро ҳамеша пок нигоҳдон бошад, зеро бузургон қаламу қозаро муъҷиза ҳуқм қардаанд.

Ҳамсари меҳробонаш Зебо ва писа-ри ба ҷон баробараш Ҳушиди меқӯшанд сарвари хонандагони рӯзнома муаррифи мегарданд. Ўро ба ҷашни матбуоти тоҷик муборақбод меғуёму ба рақами 100 расидани умрашро таманно мекунем.

Ба қавли шоир: *Зи дарди нуқташанҷӣ ҳар қӣ оғох аст, медонад, Ки мағий дар дил аввал ҳуш шавад, аз ҷаҳ суҳан қардад.* Зинҳ, қаламқори қаламро накарда хору қамгӯю фузункор!

Мирзо РУСТАМЗОДА,
«Садои мардум»

Ҳазорхри қизар, эй «Садои мардум»-и мо, Садои бахт биёр аз барои мардуми мо!

20 СОЛИ «САДОИ МАРДУМ»

29 августи соли 1990 бо Қарори Совети Олии РСС Тоҷикистон рӯномаи «Садои мардум» таъсис ёфт.

6 октябри соли 1990 бо Қарори Совети Олии РСС Тоҷикистон Муродулло Шералиев сармуҳаррири рӯномаи «Садои мардум» таъин гардид.

1 январи соли 1991 шумораи нахустини рӯномаи «Садои мардум» аз чоп баромад.

27 сентябри соли 1997 шумораи 1000-умини рӯномаи «Садои мардум» дастраси муштариён гардид.

25 июни соли 2001-ум 10-солагии рӯномаи «Садои мардум» қашн сирфита шуд. Ҳайати эҷодии рӯномаро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон табрик намуд.

Бахшида ба 10-солагии рӯномаи «Садои мардум» соли 2001 дар нашриёти «Таъми Сомотиён» тахти унвони «Пайки истиқлол» китоби дастаҷамъӣ аз чоп баромад. Дар китоб беҳтарин очерку мақола ва шеърро ҳикояҳои қаламкашони рӯнома ба таъби расидааст.

15 ноябри соли 2002 мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон собиқ сармуҳаррири рӯномаи «Садои мардум» Шералиев Муродулло (пас аз марг) бо медали ҷашнии «10-солагии Иҷлосияи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (даъвати дувоздаҳум) мукофотида шуд.

28 декабри соли 2002 шумораи 1500-уми рӯномаи «Садои мардум» ба дасти хонанда расид.

18 майи соли 2006 шумораи 2000-умини рӯномаи «Садои мардум» иштибор ёфт.

30 октябри соли 2009 шумораи 2500-уми рӯномаи «Садои мардум» нашр шуд.

Бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 августи соли 2008 котиби маъсули рӯномаи Хушбахт Назаров бо медали «Хизмати шоиста» ва муҳаррири шӯбаи сохтори давлатӣ, консулгузори ва тартибони ҳукукӣ рӯномаи «Садои мардум» Аъзам Мӯсоев бо унвони фахрии «Корманди шоистаи Тоҷикистон» шарафбӯ гардидаанд.

Муҳаррири шӯбаи маънавият, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва низоми қори рӯномаи «Садои мардум» Тилло Насқаддам 14 февралӣ соли 2010 бо медали «За заслуги»-и Иттиҳоди ветеранҳои Афғонистони Федератсияи Россия қадронӣ шуд.

Бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 августи соли 2011 муассасҳои рӯномаи «Садои мардум» Марзия Алиева бо Ифтихорномаи Ҷумҳурии Тоҷикистон қадронӣ шуд.

Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шукрӯҷон Зухуров 11 марти соли 2011 бахшида ба Рӯзи матбуоти тоҷикӣ ба муовини аввали сармуҳаррири рӯномаи «Садои мардум» Неъматулло Солеҳов, муовини сармуҳаррир Абдулмалӣ Муродов, муҳаррири шӯбаи маънавият, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва низоми қори Тилло Насқаддам, муассасҳои рӯномаи «Садои мардум» Тӯнӣ Асалбекова ва Зебо Раҳмонова Ифтихорномаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тақдир намуд.

Ба ҳайати эҷодии рӯномаи «Садои мардум»

«...Бояд таъкид кард, ки давлат дар шароити нави таърихӣ барои камолоти матбуоти даврӣ шароити заруриро фароҳам меоварад. Фаъолияти рӯномаю маҷаллаҳо дар фазои демократия, тибқи қонунҳое, ки бо назардошти меъёрҳои байналмилалӣ озодин сухан қабул шудаанд, қараён дорад. Мо ин падидаро яке аз дастовардҳои низоми демократии ҷомеа меҳисобем. Демократикунони ҳаёти ҷомеа, ваҳдату яқдилӣ, ободию созандагии Ватани ягонаи мову шумо, Тоҷикистони азиз, мавзӯҳои асосии матбуоти кишвар, аз ҷумла «Садои мардум» гардидаанд.

Итминони комил дорам, ки минбаъд низ ба халқу сарзамини худ аз рӯйи назоратҳои касбӣ ва вичдони покиза хизмат хоҳед кард».

Эмомалӣ Раҳмон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
Аз Номаи табриқӣ бахшида ба даҳсолагии таъсисёбии рӯномаи «Садои мардум»

«Эҳтиромона хоҳиш дорам...»

«...Вақте ки рӯномаи парлумонӣ мамлакат «Садои мардум» таъсис гашт, вакилони ҳалқ рӯноманигор, олимӣ варзида, тарҷумон, шахси низолат ватандӯст ва фидокори миллат Муродулло Шерализода ро ба як ҳаво сармуҳаррири ин нашрияи иттиҳоб намуданд.

Роҳбари одаминшос, қадрдон, дошманд дар муддати кӯтоҳ эҷодкорони ахлу ғифоӣ рӯномаро ҷамъ намуд. Ӯ бо ҳамкорон низолат ҳушмураи буд ва ба тобеи худ «Эҳтиромона хоҳиш дорам» -гӯӣ муроҷиат мекард. Ин муроҷиат ӯ ҳеле табиӣ ва самимӣ садо мебуд.

Бахтиёри Муртазо, нависанда

«...Сармуҳаррири аввалини рӯномаи «Садои мардум» Муродулло Шерализода рӯноманигори асил, ҳақиқатгӯ, шӯҷо ва маҳкамиро аз мо -аҳли қалами идора боисрор ва эҳтиромона талаб мекард, ки ҳамеша ҳақиқатро навишем ва одил бошем...»

Додочон Раҷабӣ, нависанда

«Муродулло Шерализода соҳибистеъдод буд, дошт. На танҳо радио ва телевизион, балки бисёр ҷиддиро бо майли талом ба ӯ месупоридаанд... Муродулло аз баски сатҳи фароҳ ва маънавияти баланд дошт, дар иттиҳоби дусту рафиқ ҳам аз доираи маҳалу миллат берун ҷаста буд».

Ҳасан Дустида, номзади илмҳои таърих

(Идома аз сах. 1)

«Бухорон Шариф» як соли пураа ҳам умр надиш. Вале дар ҳамин муддати кӯтоҳ бо тақия ба ҳадафи усули худ барои ба соҳибони сарзамини фаҳмонидани моҳияту зарурати соҳибмудӣ, роҳу равони ворастан аз тангназарӣ ва дарёфти самти дурусти ҷаҳониноӣ, тавассути саволнокии маорифпарварӣ расидан ба ватандорӣ бо ҳарчи кӯшиши зиёд хидмати бесобиқа анҷом додааст.

«Бухорон Шариф» чун нахустрӯномаи миллии барои ба миён омадани фаъолият намунаи нашрияҳои минбаъдаи тоҷикӣ - «Шӯбаи инқилоб», «Овози тоҷик», инчунин дигар рӯномаро маҷаллаҳои дузубонаи Мовароуннаҳр ҳамчун заминаи бозғомид, аз ғифоӣ касбият ба ҳайси роҳнамо ва мактаби эҷодӣ зоҳир гардид.

Корномаву таҷрибаи эҷодии муассисон, муҳаррирон ва муаллифони «Бухорон Шариф» дар таърихи матбуоти тоҷик бесобиқа буда, басо сабақомӯз ва намунаи ибрат мебошад.

Боиси ҳушист, ки аҳли қалам, хоса рӯноманигори мо дар даврони истиқлолияти кишварамон ба анъанаҳои суҳанфорӣ созандаи саромадони матбуоти тоҷик паиравӣ намуна, дар роҳи иҷрои вазифаҳои касбии хеш баҳри ватандорӣ ободии мулк орою ормонҳои онҳоро амалӣ мегардонанд.

Дар Тоҷикистони соҳибистиқлол рӯзи матбуот эълон гардидаи зодрӯзи «Бухорон Шариф» нишони арҷгузори ба ҷиммату хидматҳои ин нахустини рӯномаи тоҷикӣ мебошад.

Дар даврони соҳибистиқлолии Тоҷикистон низ шароити барои фаъолияти шаффофи расонаҳо, аз ҷумла воситаҳои ахбори оммаи муастақил фароҳам аст ва дар ин замина фаҳми ҳукукӣ мавҷуд мебошад. Тибқи иттилоӣ расмӣ, айни ҳол дар саросари мамлакат зиёда аз 292 рӯнома ба қайд ғифта шудааст, ки аз ин шумора 104-тои он рӯномаҳои давлатӣ ва 188-тои дигар ҷамъиятӣ хусусӣ мебошанд.

Ҳамчунин дар ҷумҳурӣ 154 маҷалла расман фаъолият дорад, ки аз ин теъдод 72 маҷаллаи давлатӣ ва 82-то ҷамъиятӣ хусусӣ мебошанд.

Дар кишварамон бо 10 оҷонси иттилоӣ фаъолият дорад, ки аз ин шумора танҳо яктои он оҷонси давлатӣ мебошад.

Дар замони муосир ва қарни XXI, ки асри техникаву технология эълон шудааст, мавҷуд будан

Мо ҳамеша сухани созандаву пешниҳодҳои судмандро ҷонибдорӣ мекунем

ва фаъолият доштани чунин расонаҳо, аз ҷумла расонаҳои электронӣ дар мамлакат ба манфиати қор буда, барои рушду нӯмӯи соҳаҳои гуногуни мамлакат мусоидат менамоянд. Дар сими ҳар яки шумо, намояндагони расонаҳои гуногуни давлатӣ ғайридавлатӣ, созандагону ободкунандагони сарзамини миллати қўҳанбунди тоҷикон, яъне Тоҷикистони азизро мебинам.

Бо таваҷҷуҳ ба он ки дар кишвари мо теъдоди зиёди расонаҳо арзи ҳастӣ намуна ва фаъолияти ҳаман низоҳдо тавассути ин расонаҳо ба мардум таблиғ мегардад, Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ тайн солҳои охир ҳамкориро бо тамоми расонаҳо ва дигар воситаҳои ахбори омма густириш додааст, ки ин раванди ҳамкорӣ барои ба таври шаффоф инъикос ёфтани фаъолияти Маҷлиси намояндагони дар расонаҳо мусоидат мекунанд. Аз сўйи дигар, мо низ натиҷа ва самарани ин ҳамкориро эҳсос менамоем. Парлумони касбии мамлакат ҳамеша дар пайи он аст, ки равоибот бо воситаҳои ахбори оммаи мамлакат ва дигар расонаҳо, ки дар дохили кишвари мо намояндагӣ доранд, тақвият ёбад. Дар ин замина мо талош дорем, ки фазои боз ҳам мусоидтароро барои фаъолияти тамоми расонаҳо дар қаламрав мамлақати худ фароҳам биёрем.

Тавре шумо огоҳ хастед, лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи матбуот» муддати як сол аст, ки дар муҳокимаи умум қарор дорад ва ин лоиҳа дар асоси тавсия ва пешниҳодҳои намояндагони воситаҳои ахбори оммаи гуногун тақмил дода шуда, барои баррасӣ ва қабул ба Маҷлиси намояндагони пешниҳод хоҳад шуд ва ман мутмаин хастам, ки тақлифу пешниҳодҳои ҳар яки

шумо барои тақмили ин лоиҳа қўмак хоҳад кард.

Баргузор қардани муҳокимаҳои парламентӣ дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯҳои гуногун, ки дар он намояндагони тамоми расонаҳои давлатӣ ғайридавлатӣ иштироки фаъолаи доранд, ғувоҳи

расидааст.

Имрӯз мардум дар сими рӯзноманигор мададгору пуштупаноҳи худро суроғ мекунад. Аз ин рӯ, бештари маврид мардум тариқи расонаҳои ахбори оммаи ҳамаи расонаҳо ва дигар воситаҳои ахбори омма мебошад.

Бо шарофати истиқлолият имрӯз низоми матбуот низ ди-

мамлакат ба ҳеҷ ваҷҳ садди роҳи фаъолияти воситаҳои ахбори омма нахоҳад шуд ва мо ҳеҷ гуна мушқилот дар ин самт барои шумо эҷод нахоҳем кард, баръакс, Маҷлиси намояндагони омадани ҳамкорӣ бо ҳаман расонаҳо ва дигар воситаҳои ахбори омма мебошад.

Маҷлиси намояндагони

тараққиёти тамоми соҳаҳои мамлакат ва дар доираи талаботи замон Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ ҷиҳати устувор гардонидани мавқеи худ дар миёни ҷомеаи байналмилалӣ ва барои тақвияти мавқеъ ва обрӯву иззати ҳеш дар миёни парламентҳои кишварҳо ва созмонҳои хориҷӣ

солҳои минбаъдари соли таҳияи сифати қонунҳо эълон қардааст, ки ин нави ба роҳ мондани қор маъсулияти вакилони Маҷлиси намояндагони ҷиҳати таҳия ва қабули қонунҳои сифатан олий бештар мегардонад. Фаъолияти вакилони Маҷлиси намояндагони, ки нисбат ба солҳои қабл ҷиддитар ба роҳ монда шудааст, ғувоҳи он аст, ки парламент мактаби камолоти зиндагист ва қориниҳои соҳаи ҳукукӣ парламентро институтӣ сифӣ номид, онро ифодакунандаи ҳувияти миллии дошитаанд. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар идоман фаъолияти худ ҳадафҳои зиёде дорад, ки ба назари мо, ҷоман амал пушидани ин ҳадафҳо дар ҳамкорӣ бо шумо, намояндагони воситаҳои ахбори омма, муассар хоҳад шуд. Бори дигар таъкид менамоем, ки парламенти касбии мамлакат ҳамеша омадани густириш ҳамкорӣ бо шумо аст ва густириш равоибот бо расонаҳо ба нафӣ ҳар ду ҷониб хоҳад буд.

Бо умеди тақвияти ҳамкорӣҳои созанда ва ҳусни тафҳуқи байниҳамдигарӣ ҳаман шумо, намояндагони муқтарамии воситаҳои ахбори оммаи дохил ва хориҷи кишварро ба муносибати 100-солагии рӯзи таъсисёбии нахустини рӯномаи тоҷикӣ «Бухорон Шариф» ва Рӯзи матбуот самимона табрику таҳият меғўям. Амалаш ва пешниҳодҳои шумо дар рушду нӯмӯи соҳаҳои гуногуни кишвар нақши арзанда дорад. Боварӣ дорам, ки шумо, ҳамчун ворисони таъсисдиҳандагони нахустини рӯномаи тоҷикӣ дар густириш фарҳангу тамаддуни миллати ҳеш саҳми пурағзизи хоҳед гузошт.

Ман, ҳамчун Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонам бо боварӣ изҳор намоям, ки қонун ва дигар санадҳое, ки мо тайн солҳои охир таҳия ва қабул қардем, посухгўии ҳам низоҳи

Ҳайати эҷодӣ ва қормандони рӯномаи «Садои мардум» баъди вохӯрӣ бо Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шукрӯҷон Зухуров барои хотира сурат ғифтаанд.

Ҳамсоли истиқлол

Ба таъсисёбии матбуоти тоҷик расо 100 сол пур шуд. Бахшида ба ин санаи муҳими таърихӣ ҳайати эҷодии рӯномаи «Садои мардум» шумораи маҳсуси ҷашнӣро тайёр ва ба дасти хонандагони сёршумори ҳеш (теъдодишон имсол ба 26782 нафар расид) расонданд.

Соле қалб рӯномаи «Садои мардум» зинаҳои бистуми камолоти ҳешро ба ифтиҳор ва маъсулияти баланд тай намуд. Акнун барои таърихи матбуоти тоҷик 20 алаб бастаҳои рӯнома (солҳои 1991-2011) ҷамъ омадаанд, ки шоиҳи нахустин ғомҳои Истиқлолияти давлатӣ Тоҷикистон, расидан ба Ваҳдати миллий, қабули Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, иттиҳоби умумиҳалқии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар маърақаҳои муҳими сиёсӣ фарҳангӣ мебошад.

Рӯномаи «Садои мардум» ҳамсоли Истиқлолияти кишвар буда, ифодагари орою ормонҳои халқи тоҷик аст.

«Садои мардум» ба матбуоти тоҷик 21-соли охир ворид шуда бошад ҳам, дар ин муддати кӯтоҳ барои пешрафти ҷомеа ҳиссаи сазовор гузошта тавонист.

Т.ФАРҲУХПАЙ, «Садои мардум»

ДАР СУРАТ: муҳаррири шӯбаи Тилло Насқаддам (аз ҷап), Сармуҳаррир Ҷумъахон Наботов, муовини аввали Сармуҳаррир Неъматулло Солеҳов, мудири шӯбаи компютерӣ Иван Самохин ва муҳаррири шӯбаи Дилер Меганов шумораи нахустин - 1 январи соли 2012-и «Садои мардум»-ро аз назар мегузаронад.

Дар ҳалқаи мо кист, ки мафтунӣ қалам нест, В-аз аҳли қалам кист, ки ҳалқунӣ қалам нест.

Сураитир А. ИСОЕВ

Пеш аз чоп ва баъди ба дасти хонандагон расидани шумораи тозаи рӯномаи «Садои мардум» сармухарири рӯнома Чумъахон Наботов, муовини сармухарири Неъматулло Солеҳов, Абдулмачид Муродов ва навабдори шумора мухарири шӯъбаи рӯномаи «Садои мардум» Тиллои Некқадам бурду боҳти дастранҷашон- шумораи ҷашни ба «Рӯзи модар» бахшидашударо барраси мекунад. Дар баробари ин, муҳтавои шумораи ояндаро низ таҳрирӣ менамоянд.

Чуноне Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон барҳақ фармудааст: «Нури маърифате, ки аз раъзанаи матбуот зиёиёни миллат равшан карда буданд, то ба имрӯз дилу дидани ҳазоронро мунавар месозад».

Бояд гуфт, ки рӯномаи «Насими Исфара» (собиқ «Коммунисти Исфара») дар байни рӯномаҳои шаҳри ноҳияи вилояти Сугд ягона ва бехтарин настрияе мебошад, ки мазмуну муҳтавои ҷолиб ва орииши аҷиб дошта, ҳафтае як маротиба бо теъдоди 5300 нусха напир мешавад. Бехуда нест, ки рӯномаи мазкур дар ҷандин омушхона доирнамудан Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ҳамеша макоми аввалро ишғол

раиси шаҳри Исфара Нуриддин Каримов, ки бахши рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеаи дастгоҳи раиси шаҳро ба ӯда дорад.

Бо ҳисси эҳтиром ва самими-яте месазд ин лаҳзаҳо ному насаби нахустин мухарири рӯнома Ибниямин Исмоматдинов, нахустин котиби масъул Сағинхон Саримсоков ва нахустин хабарни-гори он ӯлмасхӯча Сиддиқов ва Тураҳӯча Иброҳимовро ба забон овард, афзуд Н. Каримов.

Дар кори маълуми машхур ва ба боварию эътимоди мардум са-зозораштани рӯномаи «Насими Исфара» ҷандин насли каламкаши ни марзи куҳанбунёд заҳмати би-сёри шабонарӯзӣ ба харҷ долаанд.

лочин матбуот ва фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Судури-дин Маҳмадов сарварӣ мекунад. Ҷавобгӯи замони истиқлол бу-дани рӯнома, дорони нигоришу муҳтавои хонданӣ ва орииши дидани рӯнома, аз теъдоди ҳе-ле ноҷиз наздик ба 6 ҳазор расидани теъдоди он саҳми ин каламкаши масъулиятишро кам нест.

Шукр меғем, ки «Насими Исфара» аз ҷайзу баракат ва ғамхориҳои Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати шаҳри Исфара дар байни ди-гар рӯномаҳо мавқеи хос пай-до кардааст, меғӯяд Судури-дин Маҳмадов ва ба суҳанонаш ҳамчунин меафзоида:

«Дар кӯраи оташи ин користон

- Устод, меҳри касби журналистӣ дар дилатон аз кай чой гирифт, нахустин устодатон кӣ буд ва ҷакидаҳои шоғирдо-наатон дар қадом рӯнома рӯйи чоп омад?

- Меҳри ин касб, баъзеҳо онро каламкаши ҳам меғӯянд, ҳанӯз ҳангоми таҳсил дар Омӯзишгоҳи педагогии шаҳри Хоруғ, аз соли 1946 чой гирифта буд. Хабарҳои нахустиним дар рӯномаи вилоятии «Бадахшони сурх» чоп ме-шуд. Ба ин касб ҳамкурсорам, дар омӯзишгоҳи Мӯсоҷот Шерғозиев (ҳоло устоди ДДОТ ба номи С. Айни), номзоди илмҳои таърих ва Насратullo Таваллоев (руҳаш шод бод), солиёни зиёд мудирӣ шӯъбаи бахши дари Радии Тоҷикистон. Журналисти шои-стаи Тоҷикистон буд, мусондт карданд.

Илова бар ин, Мамадалишох Хайдаршох дар қурсҳои боло меҳонд ва ҳамроҳи шарикда-ршав Давлатназар Хушназаров, ки хунари расомӣ дошт, га-зетани деворӣ мебароварданд. Муаллими математикаи мо дар омӯзишгоҳи Зайдулло Назиров расомӣ хубе буд ва ҷун роҳбари синфӣ газетани деворини худро мебароварданд. Умуман, дар омӯзишгоҳи мо мейни газет-баророн як навъ мусобиқа буд.

Шеърҳо мақолаҳо ва хабарҳои мо- домишҷӯи пеш аз ҳама дар хамин газетани кӯча чоп ме-шуд. Баъдҳо ба газетани бузургтар ро-ҳ ёфтем.

- Ҷамъаи омӯзгорони Омӯзишгоҳи педагогии шаҳри Хоруғ чӣ хотираҳо боқӣ мондааст? Қад-ме аз устодон ин истеъдодатонро дастгирӣ мекард?

- Албатта, вақте ки хабар ё мақолаи худрақамӣ ман дар рӯномаи «Бадахшони сурх» чоп ме-шуд, ҳамаи омӯзгорон қурсанд шуда, аз ин ҳуҷус дар ҷамъаи

Аёдати журналист

Аз газетани кӯчаки деворӣ то газетани бузургтар

Рӯзноманигори собикадор, Корманди хизматнишондодаи маданияти РСС Тоҷикистон Музофир Илолов расо 55 соли ҳаёташро сарфи матбуоти тоҷик намуудааст. Фаъолияти рӯзноманигориашро пас аз хатми университет, аз соли 1955 дар рӯномаи «Бадахшони советӣ» оғоз намуда, 11 январи соли 2011 аз рӯномаи «Маърифати Шугнон» (пас аз таҷлили ҷашни 80 - солагии зодрӯзаш) ба истироҳат баромад.

Алҳол дар ихтоси фарзандону наберагон давлати пири мерионад. Дар арафои ҷашни 100 - солагии матбуоти тоҷик бо ветерани матбуоти Бадахшон Музофир Илолов вохӯрем.

пагоҳируйи иттилоъ меоланд.

Махсусан, ғамхори падаронаи муаллими забон ва адабиёти тоҷик Абдуллоев Ақобиршо, сартабони директори омӯзишгоҳи муаллими фани география Ше-рон Мамадалишох ва дигарон ба ман ҷайзу мебахшид. Баъ-ди дарсоҳи муаллимон то соати 11 шаб навабтдорӣ карда, ба домишҷӯи нахустиним назорат мекар-данд. Речани таълим, ҳуҷуқхури, истироҳат ва ҳоҳ ҳеҷ қатъӣ буд ва дар ҳама ҳолат ҷайзу ме-шуд.

Ҳамаи ин буд, ки ҳафт нафар дастнаварони омӯзишгоҳи баъдҳо домишҷӯи Университети дав-латии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин шуданд.

Аз қурси савуам, баъди рух-сатни академӣ, Мамадалишох Хайдаршох ба мо ҳамроҳ шуд. М. Хайдаршох таърибаи бешта-ри зиндагӣ ва журналистӣ дошт ва ҳангоми домишҷӯи мақолаву хабарҳои ҳеҷ зиёд, бахусус дар матбуоти ҷумҳуриявӣ, чоп ме-шуд.

Баъди хатми университет аз рӯйи тақсими Вазорати маорифи РСС Тоҷикистон боқӣ ба ноҳияҳои ҷумҳури тақсими ме-шудем, зеро муаллимон дар деҳот намерасиданд. Аммо Қумитаи марказии ЛКМС Тоҷикистон (бо розигии Вазорати маориф) дах нафар хатмқуна-лгон – филологҳоро ба кори ма-тбуот ҷудо кард. Ба ин рӯйхат ман ва Мамадалишох Хайдаршох низ дохил будем.

Боре ҳамроҳи М. Хайдаршо аз назди фаввораҳои назди меҳмонхонаи Вахш гузашта, мухарири рӯномаи «Бадахшо-ни советӣ» Назаршо Исмоилово дучор шудем. Вай Хайдаршоро хуб мешинохт ва нақшаҳои ояндамонро пурсид. Чун донист, ки ҳанӯз ба ҳуҷус наомадаем, каме фикр карду гуфт:

- Биёед, ман ҳардуюнро ба қор меғирам.

Устод Назаршо Исмолов дар даст бланкаҳои сафарҳои хизмати ва муҳру штампӣ нава дошт, зеро ҳамон рӯзҳо рӯномаи вилоятии

аз «Бадахшони сурх» ба «Бадах-шони советӣ» таъдили ном кард. Аз ин рӯ, мухарири муҳру штамп ва бланкаҳоро дар пойтахт нава карда буд.

Ҳамин таъри, нахустини шуда, муҳру ва штампӣ нава ба ҳуҷҷатҳои мо паҳи гардид. Аз якуми сен-ябри соли 1955 ҷун мухарири рӯномаи «Бадахшони советӣ» ба қор қабул шудем.

- Оғози қор дар идораи рӯномаи «Бадахшони советӣ» чӣ ранг сурат гирифт?

- Мо дар фармон ҷун мух-бир ба қор қабул шудем, аммо устод Исмолов Назаршо фарму-данд, ки қорро аз мусахҳҳои на-хуҳаҳои оғоз намоем, то ин ки қор рӯзномаро хубтар омӯзем. Хайдаршох мусахҳҳо будо ман матро гӯш мекардам. Баъди ҷанд вақт вай ба котибот гузашта ман ба шӯъбаи ҳоҷаги кишлоки рӯнома. Баъдҳо ҳодими шӯъбаи партиявии «Бадахшони советӣ» будам.

Рӯзҳои нахустини кори-ам аз дастгирҳои мухарири Назаршо Исмолов, Нишон Ҳамроҳ, Нодир Шанбеода, Қаноат Мусоҷот, Шонасимӣ Шокирғиёзов ва дигарон бархӯрдор будам. Ин устодони калам ҳеҷ сахтӣ, вале дар баро-барии меҳрубонӣ дилсӯз буданд.

Махсусан, устод Н. Исмолов мо-ҷавононро дастгирӣ мекард, тез-тез ба сафарҳои хизмати ме-ғиронд. Агар ба сари ягон жур-налисти рӯнома «бадахшони» ояд, пеш аз ҳама ба хизмат ме-хаст.

- Шумо сафари хизмати на-хустинатонро дар ёд доред?

- Бале. Соли якуми фаъоли-ятам дар рӯномаи «Бадахшони советӣ» устод Н. Исмолов маро дар ҳайати бригадани обқоми вилоятӣ дах рӯз ба ноҳияи дур-дасти Мурғоб ба сафари хизмати фирстонд, лекин бо даҳлолати лектору инструктори обқом бист рӯз дар Мурғоб мондему тамоми деҳоти ин ноҳияро гапта, бо мар-дум сӯбат доштем.

Ман бо маводи фаровон аз

Шахсиятҳои сиёсӣ дар бораи матбуот

«Мардуми мо ба матбу-от эътимоду ба суҳани ҷопи эътиқод доранд. Ба боварию эҳтироми халқ сазовор шудани аҳли қалам натиҷаи меҳнати фидокорони ҷан-дин насли рӯзноманигори тоҷик аст».

Эмомалӣ РАҲМОН,
Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

«Рӯномаи ҳар қавм ва миллат забони ғишти аст. Ҳар қавме, ки рӯнома надорад, ғӯе ки забон надорад. Яъне, қавми бе рӯнома мисли одами бе забон аст».

Садриддин АЙНӢ,
Қаҳрамони Тоҷикистон

«Журналист бешақу шӯбаи фигуранти асоси даврони мо ба шумор ме-равад. Ҳоло ягон ҳодиса дар ҷамъият бе иштироки журналист ва аниқтараш, бе ҳамдасти ӯ, тасаввур кардан амри маҳол аст. Журналист шахсия-ти микёси ҷаҳонӣ ва асар меҳоред, қаҳрамони даврони мост».

Чингиз АЙТМАТОВ,
Қаҳрамони Меҳнати
Социалистӣ

«Ман метавонам аз 10 журналист 10 вазир созам, аммо аз 10 вазир 1 журналист сохтанам дар сузон аст».

Отто фон Бисмарк,
Канцлери якуми
империяи Германия

Масъули саҳифаҳои
ҷашнӣ Тиллои НЕКҚАДАМ
ва Иван САМОХИН

Чашнвора

Равшанибахши дилҳо- «Насими Исфара»

Соли 2012-ро барои матбуотчиёни Тоҷикистон метавон соли таҷлили чашнвораҳо ва бу-зургдошти каламкашоне номид, ки дар рушду нумӯи журналистикеи тоҷик ва таъбу настри кишварамон саҳми босазо гирифтаанд.

Аҳли зиёи кишвар 11-уми март 100-умин солгарди матбуоти тоҷик ва настри нахустин шумораи рӯномаи тоҷикии «Бухорӣ Шариф»-ро бо шукӯҳи шаҳомати хоса таҷлил мекунанд.

«Насими Исфара» аз хамин қабил махсӯб ёфта, 24 апрели соли равон 80-сола мешавад.

мекунад. Се соли охир бозгӯи гайрату тавони аҳли қалами он мебошад. Бинои сафарозист, ки шаш нафар оҷодкорони рӯнома Аълоҷии матбуоти Тоҷикистон буда, ду нафар барандаи Ҷоиизаи вилоятӣ ба номи Ҳоҷӣ Содик ва ду нафар Аълоҷии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд. Дар соли 2011 Сӯбхиддин Сай-фидиново «Рӯзноманигори соли-и вилоятӣ Сугд ва Абдумуталлиб Шарифов «Рӯзноманигори соли-и Исфара» гардиданд.

-Настрии Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати шаҳри Исфара-рӯномаи «На-сими Исфара», ки 80-сола ме-шавад, солнома ё таърихчаи шаҳри бостониву тозаҷавони Исфара ва тақдирномаи мардуми бофархангу некназари он махсӯб меёбад. 24 апрели соли 1932 ба таъри расидани нахустин шумораи он дар ҳаёти мардуми Исфара падидаи неку ҳушоянде будааст ва он минбаъд ҳам дар роҳи на-шӯнамо ва тақомули пайгирона қарор доштааст, меғӯяд муовини

«Коммунисти Исфара»-ро, ки ба шарофати Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон номи «На-сими Исфара» гирифт, дар тӯли солиёни зиёди мавҷудияташ каламкашони зиёде сарварӣ кардаанд, ки Ибниямин Асо-матдинов, Абубақр Атоҳонов, Тураҳӯча Иброҳимов, Ғаниҷон Муллоев, Нозимҷон Бобоев, Лукмониддин Қамолитдинов ва Мавлониддин Пулодов аз хамин қабил мебошанд.

Замоне рӯзноманигориони варзида шодравонҳо Ортиқ Қурбонов, Ҳосимҷон Бобоҷонов, Абдумачид Тулаков, Григорий Константинович Теличан, Абдуҳамид Вахобов, Нусратулло Неъматов, Абдусамеъ Қуддусов, Мамадҷон Ибромов тамоми хастии ҳешро барои баланд бар-доштани эътибори рӯнома ва рангин гардидани мазмуну муҳтавои он сарф кардаанд.

Аз нахустин нафасҳои Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон рӯномаи мазкур-ро журналисти шинохта, Аъ-

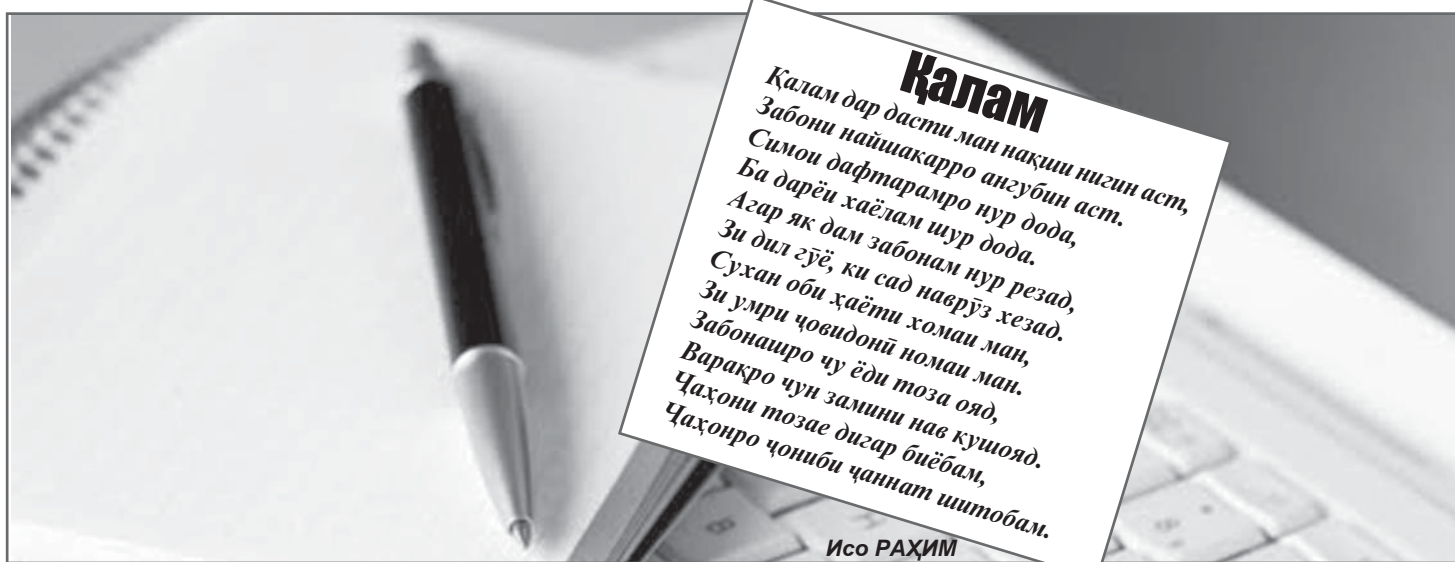
дар давран Истиқлолият ҷандин каламкашони боистеъдод, ба мо-нанди Болтаҳӯча Саидшоев, Вла-димир Мартиненко, Сӯбхиддин Сайфидиново, Абдумуталлиб Шарифов, Набиҷон Худойбер-диев обубот ёфта, содиқона сӯйи қамолоти оҷодӣ роҳ мепаёмоянд.

Мо тамоми қувваи гайратӣ оҷодии худро бахри он равона месозем, ки бо дарки дурусти рӯҳи тақозои замони пайи иҷрои вази-фа қадам бардошта, дар қорӣ ободу зебо намудани Исфараи нозанин, ки як поран зебои Ватани азиза-мон - Тоҷикистон аст ва беҳдошти рӯзгори мардуми шарифу сар-баланди саҳми босазои худро меғузоре, меғӯяд ӯ.

Осорхонаи мунаққаш рӯнома бо забони рӯномаҳои бо мурури солҳо зардагашта ва расмҳои зиёд ба муштарин аз таърихи 80 соли он ҳикоят ме-кунад.

Ҷашни фирӯз муборак, ҳамкасбони азии!

Ҳусеини НАЗРУЛЛО,
«Садои мардум»

«...Ашӯр Ҳалимов инсонӣ ниҳоят ҳалим, камган, хушқор ва ҳоксор буданд. Он қас, ҳаргиз ҳуднамоӣ ва ҳақталабӣ намекардаанд. Аз хамин хотир қасе, ки саодати бо ӯ қор кардан ё ҳаминиши будан доштааст, ин марди шарифро ба неқӣ ёд мекунад ва эҳсос менамо-яд, ки Ашӯр Ҳалимов аз қоғизан ватандӯстон буд, на миллатгароӣ».

Маъзабшо МУҲАББАТШОЕВ,
сармухарири «Тоҷикистони советӣ»
дар солҳои 1986-1995

Ҷамъаи маҷолиси суҳан буд

(Ба хотираи Бӯришо БЕРДИЕВА)

Ҷ, ки ба газета роҳбарӣ дошт,
Аз рози замона дафтаре дошт.
Дар тозагии забон ту гӯйӣ,
Бар мо ҳама ҳаққи модарӣ дошт.

Бо аҳли қалам ту ғам ҳамегуфт,
В-аз дарди қалам на кам ҳамегуфт.
Гар шеъри таре бихоно шир,
«Сарсабз туро қалам» ҳамегуфт.

Аз шоиру олимони дар он вақт,
Орост чӣ маҳфили сувор.
Ҷамъаи маҷаллаи суҳан буд,
Парвонаи ӯ – зи ҷамъаи доно...

Исо РАҲИМ

Ба дӯсти деринаам Басир РАСО
(Сармухарири маҷаллаи «Хорпуштак»)

Пире, ки порасо нест,
Бо қомати дуто нест.
Дар панҷаи асо нест,
Гай аз Басир РАСО нест!

Бозор СОБИР

Ба рӯзноманигори машхур, рафиқи ҷавониям
Маъзабшо, ки таҳаллулсаш Хуршед буд

Бо панҷа, ки мӯйи шона мекард мудом,
Андашаи шоирона мекард мудом.
Хуршеди азиз дар димоғам бӯи
Ранги тари ҷонхона мекард мудом.

Бозор СОБИР

...Ҷуз ба авроқ қалам рондани ту нест ба ёд,
Ба замин саҳт қадам мондани ту нест ба ёд.
Гуфта будам, ки тӯй ҳайкаши беозорӣ,
Ба ҷӣ озор шудӣ қушта, аё Сатторӣ?

Низом ҚОСИМ

• Ба истиқболи 100-солагии матбуоти тоҷик

ҶОЙИ Ё ДАР ДИДА БУД...

«Дар талоши зиндагӣ»

«Дар талоши зиндагӣ» номи охири китоби рӯзноманигори шинохта, як тан аз поягузори матбуоти собиқ вилояти Кӯлоб ва мураббии дахҳо рӯзноманигори шинохтаи Ҷумҳурии имрӯзи кишвар, шодрон Кувватӣ Ҳолов мебошад, ки ба муносибати ҷашни 2700 - солагии шаҳри Кӯлоб рӯйи ҷоп омада буд. Аслан мо, рӯзноманигори, хангоми таълифи мақолае, агар рафту он дар бораи ғайолияти соф фардӣ қаҳрамон бошад, мекушем то дар ин ва ё он шакл пайроҳан зиндагии қаҳрамони хешро манзури хонанда намоём. Ин нават мо аз он усули маъмули баён андаке худдорӣ кардем ва қарор додем, ки ҳолномаширо дар шабти иқтисоди аз охири ҳаҷми китоби «Дар талоши зиндагӣ» рӯйи саҳфа биёрем.

Устод чунин менависанд: «Дар ҳафтаи соли умраи пастиго баландҳои бисёре ро дидаам, 51 сол мешавад, ки рӯзноманигори дорам. Аз ин касби интиҳобкардаам шудам. Дарин муддат шумо хонандаи азиз, садҳо хабару мақола, очерку лаҳва ва репортажҳои маро дар рӯзномаи маҷаллаҳо хонда аз радиову телевизион шунидед. Аз ҳодими ҳури то сармухарири расидам.

Бо шумо, хонандаи азиз, дӯсти деринам. Меҳмонам чанд сатре навишта, худро шинос намоям. Дар деҳаи Деҳи баланд таваллуд шудам. Айёми кудакӣ ҳамагон дар деҳаҳои Деҳи баланду Эмомтаърифӣ гузашт. Падарам дар Деҳи баланд ҳок шуд. Дар таърифи модар мондам. Соли 1953 синфи ҳафто ро дар деҳаи Ҷелот тамом карда, ба Омӯзишгоҳи педагогии шаҳри Кӯлоб дохил шудам. Ҷор сол дар шаҳри Тошканд хонда, маълумоти олии ғирифтам.

Хабару мақолаҳои аввалинам дар рӯзномаҳои «Ҳақиқати Кӯлоб», «Тоҷикистони советӣ», «Комсомоли Тоҷикистон» шурӯъ аз моҳи майи соли 1955 рӯйи ҷоп омаданд.

Бахтхро дар деҳаи Қорези боло ёфтам. Бо дӯхтари зёбову қадбаланди деҳа Тобонбӣ Иброҳимова (ҷояш ҷаннат бошад) 19

август соли 1959 хонандор шудам. Ё дар китф каланд доштан ман дар даст хома. Ё ба замин саруқор доштан ман ба қоза. Хар ду ошӣ-қона зиндагӣ доштем хушбахт будем. Ба ҳама пастиго баландҳои зиндагӣ тоб оварда, ман рӯзноманигори шинохта шудаму Ё деҳони асил. Ба фарзандон Ҳайридони, Қудрат, Бахринос, Абдулҳаким, Ҷамшед, Мушқинисо, Хуршед, Мустафо, Диловар, Гулнара, Бахтиёр ва Зафар таълиму тарбияи хуб додем. Ҳамаашон соҳиби касбу вазифаанд.

Хонандаи азиз! Бисёри шумо китобҳои бандаро бо номҳои «Сад савол барои сатре» (1996), «Ҷашмандозе аз меҳри дил» (1998), «Наққи кӯтоҳи роҳи дароз» (2000), «Ай Кӯлоби ман» (2002) хондаед. Ҳамакисонам дар бораи ман бо номи «Кувватӣ дил» китоби дастҷамъонае ҷоп кардаанд. Холо дар даст китоби «Талоши зиндагӣ» доред... Ҳомаро аз даст долани нестам. Умр боқӣ бошад, дар пеш нақшаҳои ӯҷодӣ бисёрнам.

Сад афсӯс, ки умр ҳама вақт барои белордилоно неқазарон беафои мекунад. Дили бо муҳаббат Ватан лабзеи ин марди саропо фидои матбуот, узви Иттифоқи навиҷандонам ва журналистони Тоҷикистон, Қораманди шоистаи Тоҷикистон, ҷонишини сармухарири ҳафтаномаи «Навиди Кӯлоб» Кувватӣ Ҳолов ҳамагӣ се моҳ қабли 15 декабри соли 2011 дар сини 75 - солагӣ аз таппидан бозмонд. Аммо он ҳукуку автори баланди инсонӣ, билиҳоса он маҷмуи амалҳои неке, ки онро то лаҳ-

заҳои вопасини умр ба касеву чизе дарег намедонист, дар хотироту қалби ҳамкасбон, хонандагон ва онҳос, ки ўро дар зиндагӣ хуб мешинохтанд аз наздик ошноӣ доштанд, нақши ҷовидона ёфт.

«Куввати дил»

«Куввати дил» унвони китобест, ки дар он сипосномаҳои самимии ҳамкорону шогирдон нисбати қордонӣ тақдироти ғайри, ғайриғайри ва ҳақиқатини устод Кувватӣ Ҳолов ҷамъ оварда шудаанд. Воқеан ба ҳамкасбон минтақавии мо кам иттифок афтадаст, ки дар зиндагиашон мисли Кувватӣ Ҳолов, аз ҷониби ҳамкасбон ба ин сатҳ иззату эҳтирому соҳибӣ гардида бошанд.

Мурағбии китоб рӯзноманигор Насри Бобо дар ин сипоснома навиштаҳои адибон рӯзноманигори шинохтаи кишвар Саидҷон Ҳакимзода, Ҳақназар Ғоиб, Муҳаммад Ғоиб, Қарим Давлат, Бобочони Абдуллоҳӣ, Раҳмат Ташрифзода, Мираҳмади Амришох, Сафар Аюбзода, Нейматуллои Худойбаҳш, Алихон Зарифӣ ва дигаронро ҷой кардааст. Аксари ин рӯзноманигори дар наватӣ аввал худро дастпарвари мактаби устод муаррифӣ карда, сипас тамоми паҳлуҳои зиндагии устодро ба қалам долаанд.

То ба рӯйи саҳифа овардани ин сатро, барои ошноӣ ва ҷамъ овардани мавод, як сари қадам ба деҳаи Қорези боло, ба хонаи шодрон Кувватӣ Ҳолов рафтаам.

Бо домоулу дӯхтари рӯзноманигори шинохта оид ба зиндагии рӯзхон охири устод ҷамъубат мешавам. Онҳо дар баробари чанд китоб, бо ҳамаи пури ҳуҷҷатҳои шахсии устодро дар ихтиёрам гузоштам. Рӯзноманигори дурандеш тамоми ҳуҷҷатҳои расмӣ худ, шурӯъ аз ҳамаи шодолатномаи хизматии рӯзномаи минтақавии «Ҳақиқати Кӯлоб»-и соли 1961 то ҳафтаномаи «Навиди Кӯлоб»-и соли 2011-ро дар бойгонии худ маҳфӯз доштааст. Ман он дуруро, ки аз ғанҷани ба ёдгормондан пайи рӯзноманигори минтақа пайдо намудам, маҳз ҳамин китоби «Кувватӣ дил» буд. Дигаронро намоёнам, аммо ба андешаи ман он тавсифу баҳои бегаразонаеро, ки ҳамкорону ҳамкасбон ва шогирдон

Шогирдони гиребонгир

Агар рафту дар ҳалқаи ҳамкору

ҳамагон дар шогирдони асли устод Кувватӣ Ҳолов ҳузури дошта бошад, онҳо ҳамаи рӯйи ҳамон моҷарои шери ҳаҷӣ, ки муҳтавои он вазъи дохилии рӯзномаи вилоятии «Роҳи Ленин»-ро инъикос мекард, суҳан кушода, муаллифи тақдирнамандони пуштипарагиди онро, сарфи назар аз гузашти солҳои тӯлонӣ, бо сад афсӯсу наломат маҳкум мекунад. Гила аз он мекунад, ки баъзе шогирдонҳои номуносиб, баъди муваффақ нашудан ба навиштаҳои пайдарпайи беимзои панҷсолашон ба тақдироти идрораҳои болоӣ, рӯ ба ин амали зинт оварда, барои аз қурбӣ поён овардани устоди хеш даст ба гиребонаш бурдан.

Нависанда ва дастпарвари

мактаби устод Мираҳмади Амришох, ки худ шохиди ҳол буд, он рӯзхоро дар як навиштаи худ, бо таассуфе ба ин шакл қаламдод карда буд: «Душ-ҷойи сипосу қалди қам доштааст. Маҳз аз дасти як гуруҳ шогирдони худаш чанд маротиба хонабардӯшӣ гашт, зиндагиаш дарҳама барҳам шуд ва чандин сол зиндагии муҷарраднае дошт дар ноҳияи Мӯминобод. Лек бечораноӣ намекунад, аз он даврро аз ҳамаи шогирдонаш...

Дили васеъ дорад муаллим, ҳама ро бахшида тавонад.

Нависанда ва шогирди Ҳудай устод Нейматуллои Худойбаҳш аз он рӯзхон гиребонгир ёдовар шуда, менависад: Кувватӣ-талиро ранҷонданд, сатҳ ранҷонданд. Харчанд дилаш ба рӯзномаи таъсисдодаш, коллективии гиребондари сатҳ меҳсӯт, харчанд китоби якуми Қумитан ғайбӣ коммунистии вилоятии ҳамонвақти Кӯлоб Аҳмадҷон Ҳисомидҷонов ба Кувватӣ Ҳолов эҳтироми тамом дошта ба ҳар роҳ ба сифати муҳаррири ниғоҳ доштани буд, аммо вай бо хоҳиши худ аз кор рафт. Ба ноҳияи Мӯминобод омад ва барои барқарор намулдани рӯзномаи «Субҳи меҳнат» ба кор сар кард.

...Акнун ба дилҳо рафтааст

Оиди зиндагиномаи устод Кувватӣ Ҳолов, ҳамаи маърабаҳои матбуоти солҳои 60, 70 ва 80-и собиқ вилояти Кӯлоб, бисёр хондаву шундаи ба як гуруҳи шогирдон, ҳамкорони ҳеле наздикии соҳибаш, дар сӯҳбат будам. Ҳама як андеша доранд:

«Ў марди яқруву ҳақраст, дилсӯзои бекина, ғамхору мушфиқ ва ҳулоса соҳиби ҳама гуна ҳислатҳои наҷибу нақӣ инсонӣ буд. Агар ба амсоли ин марди шариф, имрӯз шумораи мардонии ҳақиқӣ бисёр мебуд, бемуҳобот ҷомеаи мору рангу нумӯи дигар мегирифт. - ҳулосаҳои худро ба ҳамин наъв ҷамъбад карда мебуданд баъзе аз ҳамсафони соҳиби устод. Мо бошам таманнон онро дорем, ки ин ҳама ҳулосаҳои неки ҳамсафони асли Кувватӣ Ҳолов ҷомеаи амалӣ пӯшад ва бо ғайри ҳамагон:

Ҷойи ё дар дида буд, акнун ба дилҳо рафтааст.

Темуришӯи ФАЙЗАЛИ, «Садои мардум»

Соли равон барои қорамандони матбуоти тоҷик таъриҳӣ ва хотирмон аст, зеро ба таъсиси рӯзномаи «Бухорои Шариф», ки минбари баланди равшанфирокии тоҷик буд, 100 сол пур мешавад. «Бухорои Шариф» дар таъриҳи матбуоти тоҷик саҳми бузург гузошт ва ба рушди он мусоидат кард. Баъдан ба майдони матбуоти тоҷик рӯзномаҳои зиёд ва рӯзноманигориҳои соҳибқалам бо сабуки нигориши ҳос ворид гардидаанд.

Яке аз он рӯзноманигориҳои, ки ҳамсол ва шогирди рӯзномаи «Бухорои Шариф» аст, Эргаш Мӯҳсинзода мебошад. Эргаш Мӯҳсинзода яке аз бунёдгузориҳои рӯзномаи имрӯзи вилоятии «Ҳақиқати Сӯғд» - наشريани Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят мебошад, ки солҳои аввали нашр (1930) бо номи «Роҳи қолхӯҷӣ» ба таъб мерасид. Ў 3 январи соли 1912 дар шаҳри Хучанд таваллуд шуда, соли 1930 Техникуми педагогии шаҳри Хучандро хатм намудааст. Яке аз

ҲАМСОЛ ВА ШОГИРДИ «БУХОРОИ ШАРИФ»

мақолаҳои нахустини шумораи рӯзномаи мақсуд бо номи «Дар қолхӯзи «Сайдқурғон»-и Нав» (Спитамен) ба қалами Эргаш Мӯҳсинзода мутааллиқ аст.

Эргаш Мӯҳсинзода солҳои нахустини барқарор кардани ҳокимияти Шӯравӣ ба соҳаи матбуоти вилоят чун ҷавони эҷодкор созанда ворид гардида, бо навиштаҳои бахри мустаҳкам намулдани соҳти хоҷагидорӣ, адолати иҷтимоӣ саҳми босазо гузоштааст.

Воқеан ҳам нақши матбуоти тоҷик дар солҳои сипоии асри гузашта ҳеле ҷашмрас аст ва баҳусус дар вилояти Сӯғд, ки матбуот қадимтар нахустини меғузошт. Ў яке аз рӯзноманигориҳои буд, ки бо сеҳри қалами худ ба дилҳои мардум донаи умеду боварӣ нисбат ба фардон ғирӯз кишт мекард, ақли ҷомеаро рӯҳбаланд менамуд ва ба меҳнати созанда, талошу ҷустуҷӯӣ даябат мекард. Ўро бо мақолаву очеркҳои пурмаъмулош на он мардуми ғайрӣ мешинохт ва ҳамчун рӯзноманигори ҷасуру ростгӯӣ эътифоро менамуданд.

Баъдан дар солҳои ҷиҳили асри гузашта Эргаш Мӯҳсинзода бо супориши роҳбарияти хизби коммунистӣ давр (аз соли 1941) ӯ ба ин ҳизб дохил шуда буд) ба шаҳри Москва рафта, қурси олии қорамандони соҳаи матбуотро хатм намуд ва сатҳи дошиш, малака ва таҷрибабаро ғайӣ намулда, дубора ба идиораи рӯзномаи вилоятии баргашт.

Дар солҳои санаотиқунонии мамлакатаи бузургӣ Иттиҳоди Шӯравӣ вай бо мақолаҳои рӯҳбаландкунонда ва таҳлили худ баромад мекард. Ҳатто ҳамаи солҳои номи рӯзномаи вилоятӣ ба худ номи «Стахановчӣ»-ро гирифта буд. Вай дар солҳои бунди қанақӣ қанақӣ Фарғона, азҳудкунии даштҳои Мирзочӯли тоҷикон ва Дилварзин, муҳожиркунии мардум ба ноҳияи Мастҷох, ки солномаи таъриҳи ташаккули иқтисодӣ ва ҳаёти иҷтимоии мардуми вилоятро дар бар мегирифтанд, ҳома ба даст таълиқи қалби соқинони вилоят, нақби ҳаёти созандаи мардумро бо сабуки ҳос ва басо соддаву самимӣ инъикос мекард.

Дар солҳои Ҷанги Бузургӣ Ватани солҳои 1941-

1945 дар қатори садҳо рӯзноманигори Эргаш Мӯҳсинзода ба хотири рӯҳбаланд намулдани мардум дар мубориза бо душман, расидан ба Ғалаба, тарғиби сипаси роҳбарияти кишвар мақолаҳо нашр мекард. Дар айёми баъдиҷангӣ вай қорамандони ҳалқи тоҷикро ҷиҳати барқароркунии, обод намулдани диёри азизашон, созандагиву бунёдқорихо инъикос намулда, пайвасти аз ҳар иншооту қорхонаҳои бунёдгардида гузоришҳо омода месохт.

Эргаш Мӯҳсинзода дар рӯзномаи вилоятии «Ҳақиқати Ленинобод» (алқол «Ҳақиқати Сӯғд») 43 сол ғайолияти пурмаҳсул намулда, аз ҳодими адаби то ба вазифаҳои масули мудирӣ шӯба, қотби масулу, муовини сармухарири сабид ва дар ин вазифаҳо бо масулияти баланд ба маънафати ҷомеа ғайолияти сунманд кард.

Соли 1973 ба нафақаи меҳнати баромад, давоми 26 сол чун раиси қумитан маҳаллаи Фрунзе (алқол Сарӣ Баланд)-и шаҳри Хучанд ғайолият на-

муд. Дар тӯли ин солҳо чун рӯзноманигори ботарғиба дар ҷодаи мустаҳкамнави оилаҳои ҷавон, тарбияи насли наврас, низоми маърақаҳо, эҳёи суннатҳои миллӣ, барҳам додани бетартибӣву ҷиноятқорӣ дар байни мардум иқдомҳои некро амалӣ намулда, дар рушди ҷомеа саҳми муносиб гузошт.

Беҳуда нағуфтаанд, ки:

Баъд аз вафот турбати мо аз замин маҷӯӣ, Дар синаҳои мардуми ориф мазори мо...

Баъд аз вафоти ин шахси ғойиб 26 сол аст, ки қучае, ки дар он зиндагӣ дошт, бо қарори Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Хучанд ба номаш гузоштаанд ва имрӯз пиру барно бо қамолӣ эҳтироми номи устоди забардастро ба забон мегиранд.

Хилматҳои Эргаш Мӯҳсинзода дар пешрафти ҳаёти иқтисодиву иҷтимоии ҷомеа бо унвони Қораманди хизматнишондодаи маданияти РССТ Тоҷикистон, Ифтихорномаи Шӯрои Олии РССТ Тоҷикистон, медалҳои «Барои меҳнати шӯҷатқон дар давран Ҷанги Бузургӣ Ватанӣ», «Барои меҳнати шӯб» ва ғайра қадридонӣ шудааст. Устоди зиндагӣ аз соли 1958 аззони Иттифоқи рӯзноманигориҳои мамлакат буд.

Дарарафати Рӯзи матбуоти тоҷик дар «Соҳи матбуот»-и шаҳри Хучанд бахшида ба 100-солагии Эргаш Мӯҳсинзода маҳфили ёбӯду барғузор гардид. Дар маҳфил профессор Усмонҷон Ҷафғоров дар бораи ҳаёт ва ғайолияти устоди равоншод нақлҳои хотирмон баён дошт. Ҳамкорони ва шогирдонаш низ аз хотироти неки худ даъвоҳо нақл намулданд.

Кору номи неқ ҷовидонӣ аст, баҳусус қаламкаше, ки дарди ҳалқ ғуфтаву барон ҳалқ зинааст, аз ёлҳо қарғиз фаромӯш наmeshавад.

Аз дастӣ қалам, самар бӯхӯрдан, эӣ қарх, Ман ҷон ба тани қалам суғурдам, эӣ қарх. Аз пайқарам ин ҳок қалам ҳоҳа сохт, Беҳӯда қаламдор намурдам, эӣ қарх!...

Мухторӣ АБДУЛЛО, «Садои мардум»

ЖУРНАЛИСТОНИ ТОҶИК 54 СОЛ ПЕШ МАҶАЛЛА ДОШТАНД

Якуми октябри соли 1958 дар шаҳри Сталинобод-пойтахти РССТ Тоҷикистон шумораи нахустини маҷаллаи «Журналист» ба таъб расида буд. Тақдирӣ минбаъдан он ҷӣ тавр ҷараён гирифт, дар ин бора маълумоте пайдо накардем. Аммо, шумораи нахустини маҷалла ба дастамон расид ва дар арафаи Иди матбуоти тоҷик баъзе маълумотҳои ҷойиборо аз он манзури хонандагонӣ арҷманд мегардонем.

Ин шумораи маҷалла, ки он вақт органи Иттифоқи журналистони РССТ Тоҷикистон буд, бо сармақолаи идора, тахти унвони «Вазифаҳои мо» оғоз меёбад. Он айём, метавон гуфт замони рушдбёии давлати шӯравӣ буд ва роҳбарони рӯ сипасмадорони давр мавқеи журналистониро чунин муайян карда буданд: «Мавқеи матбуоти советӣ дар сохтмони коммунизм ниҳоят бузург аст. Вай дар дастӣ партия яроқи буррогари ва таъсирбахшарини идеяӣ буда, дар тарбияи омма дар идеяҳои илҳомбахши коммунизм роли ҳалқунанда мебошад. Аз ин ру, қорқунони матбуот бояд дарқасфи пешӣ мубориза барои тантанани коммунизм дар мамлакатамон бошанд, ки ин вазифаи пушрапару фаҳрин онҳост». Воқеан ҳам, дар ҳар ҷомеа матбуот ва воситаҳои ахбори омма мақоми бисёр муҳим доранд. Инсоният аз қадим то ҳозир дар талоши зиндагӣ ва дар ҷараёни ин талошҳо вай мубориза мекард, инқилоб мекунад, меҳоҳад ҷомеа-

еро бо хости худ бунёд кунад. Вале, таъриҳи ғувоҳ аст, ки давлатҳо, соҳтхорҳои кишвардорӣ ҳар замони дигаргун мешавад, тағйир меёбад ва журналистони ҳамаша дар маркази ин таҳаввулот қарор доранд ва зинми таҳаввулотҳо теъдод аз онҳо зарур мебинанд. Дар сармақола ҳамчунин фактуру рақамҳо оварда шудааст. Аз ҷумла зикр гардидааст: «Ҳозир (соли 1958 - Б.К.) дар Тоҷикистон ҳафт газетани республикавӣ, чор газетани вилоятӣ, ҳашт газетани шаҳрӣ, 39 газетани районӣ ҷоп мешавад, ки тиражи умумии онҳо қариб ба 400 ҳазор нусха меада». Баъдан дар якҷояи саҳифа, ба забони тоҷикӣ ва русӣ Қарори Қомитети Марказии КПСС «Дар бораи бехтар кардани роҳбарӣ ба ҳаракати оммавии муҳбирони қорғару деҳқони матбуоти советӣ» ба таъб расида, ҳамчун дастурамал ба ақли матбуот пешкаш шудааст.

Аз навиштаҳои маҷалла бармеояд, ки он вақт Ҳоҷӣ Содикраисии биорни тақшилии Иттифоқи журналистони вилояти Ленинобод (ҳозира вилояти Сӯғд) будааст. Дар мақолаи эшон тахти унвони «Съездомонро сазовор пешвоз мегирем» омадааст: «Ҳоло ба Иттифоқи журналистони советӣ бештар аз 11 ҳазор журналистони гирд омаданд. Аз ҷумла биорни тақшилии Иттифоқи журналистони вилояти мо, ки қариб ҳақ сол инҷониб вучуд доранд, дар ин муддат ҳафт маротиба маҷлис гузаридан ва 45 нафар ҳодимони бехтарини матбуотро ба

аъзогии Иттифоқи журналистони қабул наму».

Аз маводи ҷойибу таъриҳии маҷалла метавон мақолаи ба забони русӣ дарҷардидаи «Праздник культуры таджикского народа»-ро, ки муаллиф надорад, номбар кард. Дар ин мақола суҳан дар бораи ҷашнгириии 1000-солагии Сарлафтарии адабиёти тоҷик Абубадуллоҳи Рӯдакӣ менамуд, ки на танҳо дар Тоҷикистон, балки дар тамоми қаламрави давлати Шӯравӣ таҷдид гардидааст. «Ин ҷашни умумимиллӣ 15 октябр оғоз ёфта, якҷанд рӯзи илома ёфта»- зикр гардидааст дар он. Барои ширкат дар ин ҷашни фарҳангӣ-маърифатӣ аз бисёр кишварҳои хориҷи дуру наздик меҳмонан ба Сталинобод (Душанбе) омадаанд. Дар пойтахти ҷумҳури маҷлиси тантанавӣ барғузор гардида, дар он котиби якуми ҚМ ПК Тоҷикистон Т.Улаҷабоев бо нути қалон баромад кардааст. Ҳамчунин дар мақола хабар дода мешавад, ки ба муносибати 1000 - солагии ҷашни устод Рӯдакӣ дар зодгоҳи шир, деҳаи Панҷқуд, мавзоиле ва дар шаҳри Панҷакент Осоронаи Рӯдакӣ бунёд гардид.

Дар саҳифаҳои минбаъдаи маҷалла мақолаҳои А.Глуховский «Незабываемая встреча» (оид ба таърифи нависандаи машҳури чех Юлиус Фучик), А.Раҳматов «Роҳи васеъ ба ахборот», М. Қаримов «Газетачи бисёртарафа» ба таъб расидаанд. Дар маводи охир, аз ҷумла аз ҷопи мунтазами на-

ширияҳои «Бофанда» («Текстильщик»), «Передовик шелка», «На страже», «Ба кулшоҳои дошиш» («К вершинам знаний»), «Ғалаба» - наشريани қолхӯзи ба номи Сталини районии Қӯргонтеппа) ва ғайра хабар дода шудааст.

«Фавран ба шумора» (Срочно в номер)-зери ин рубрика гузорише ба нашр расидааст оид ба филми наве, ки ба ҳамин ном дар киностудияи ҳаваскори «Қалампурфильм» ба навор гирифта шудааст. Ин филм дар бораи ғайолияти журналистони, асосан сураатгирини газетҳо, нақл мекунад.

Дар шумораи нахустини маҷаллаи «Журналист», инҷунин мақолаҳои таҳлили дар мавзӯҳои «Ҳаҷи дар саҳифаҳои газетачои районӣ», «Сухани матбуот», «Қори илмӣ дар бораи матбуоти Тоҷикистон» ва гузорише аз биорни тақшилии Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ҷой дода шудааст. Аз гузориш бармеояд, ки Иттифоқи журналистони Тоҷикистон ҳанӯз соли 1957 таъсис ёфта будааст.

Инак, тавре маълум гардид, 54 сол пеш ақли қалами Тоҷикистон бо номи «Журналист» маҷаллае доштаанд. Ҳумон мекунем имрӯз зарур аст, ки чунин як маҷалла аз нав эҳд карда шавад ва дар он ғайолияти пушҷушу ҳуруши ақли матбуот ва воситаҳои ахбори оммаи дигар инъикос ёбад.

Б. ҚАРИМЗОДА, «Садои мардум»

Тақдими медалҳои ҷашнӣ ва тӯғҳаҳои хотиравӣ ба рӯзноманигориҳои

Ба муносибати ҷашни 100 - солагии таъсиси матбуоти тоҷик дар Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон бо иштироки ақли қалами шахру ноҳияҳои вилоят ҷамъомад барпо гардид.

Дар назди хозирин раиси вилоят Ғайбулло Авзал баромад намулда, аз таъриҳи таҷлили ин ҷашн ва вазифаи қорамандони воситаҳои ахбори оммаи ҷумҳури суҳанронд.

Сипас, рӯзноманигориҳои ва ақли эҷод оид ба рушди матбуот ва мушкилоти соҳа ибрози назар карданд. Ба соҳибадорони соҳа ва рӯзноманигориҳои ғайол медали 100 - солагии матбуоти тоҷик, ифтихорномаҳои Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва тӯғҳаҳои хотиравӣ супорида шуд. Дар поёни ҷамъомад аз ҷониби ҳаваскорони санъати вилоят барои иштирокчиёни барномаи консертӣ тақдим гардид.

Д. СУЛТОНОВ, «Садои мардум»

САРМУХАРИР Ҷумъахон НАБОТОВ

«САДОИ МАРДУМ»- ба забони тоҷикӣ. Муассис - Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Рӯзнома ба тарзи офсет дар КВД КТН «Шарқи оғоз», хиббони Саъдии Шерозӣ 16, ҷоп шудааст.

ИНДЕКСИ ОБУНА - 68852

ҶАЙАТИ ТАХРИРИЯ: Нейматулло Солеҳов, Абдулҷамид Муродов, Аъзам Мӯсоев, Тилло Неққадамов, Далер Мерғанов, Бурҳониддин Қаримов

Рӯзномаи «Садои мардум» 29 октябри соли 2010 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав сабти ном шуд. Рақами қайд 0005/рз

Дар «Садои мардум» ба хотири чанднадашгӣ матолибе нис назр мешавад, ки идораи рӯзнома зинман метавонад бо муаллифони ҳамақода набошад ва масулияти онро ба дӯш нагарад. Ҷаҳми мавод (ғайр аз мақолаҳои расмӣ ва супоришӣ) бояд аз шаш саҳифаи дунтервалӣ эъид набошад. Дастанависҳо ва сураҳо ба муаллифони пас гардидаи наmeshавад.

НИШОНИ МО: ш.Душанбе, хиббони Саъдии Шерозӣ 16. ТЕЛЕФОНҲО: қабулгоҳ - 238-53-71; Сармухарири - 238-56-43; факс - 221-36-04; муовини якум, роҳбари шабакаи муҳбирони махсус - 238-53-56; муовини - 238-54-52; котиби масулу - 238-58-32; муҳаррири шӯъбаи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ - 238-58-95; муҳаррири шӯъбаи соҳтқи давлатӣ, қонунгузор ва тарғиботи ҳуҷӯӣ - 238-52-97; шӯъбаи маънавият, иттиқодкорихи ҷамъият ва низоми қор - 238-58-93; муҳаррири шӯъбаи номаҳо, ахбор, муносибатарҳои байнипарлувориҳо ва робита бо ҷомеа - 238-58-91; муҳосиб - 238-53-48; шӯъбаи эълон - 238-54-57; муҳбирони махсус дар Хучанд - 91-700-48-02, ВМКБ - 93-592-70-46, Қӯргонтеппа - 91-93